

INTRO

123

Címlapunkon az Apokalipszis lovasai, furcsa, emberszájjal nevető lovakon. Nem a Harag, a Háború, az Éhínség és a Halál jut eszünkbe róluk, hanem az, hogy bele akarnak harapni a jövőbe. Ló és lovas egy figura itt, de a hangsúly a lovakon van, a személyiség animális és még zabolázatlan részén. Reigl Judit, akire címlapunkkal is emlékezünk, legjobb képének ezt a szürrealisztikus művét tartotta. Önarcképnek mondja, ő maga szerepel rajta három barátjával, akikkel a háború és a főiskola után végigcsavarogtak Olaszországot, és akikkel teljes szabadságra vágytak, mint minden fiatal, és mint minden művész.

E számunkban is sok ponton összefüggő, egymással valamilyen kapcsolatot mutató írásokat olvashatnak: Tardos Tibor író Lukács György hívására akkor jön haza Párizsból, a fiatal szürrealistákat odahagyva, amikor Reigl Judit a közben lehullott vasfüggönyön át odaszökik. Egy fogorvosnő képeket gyűjt, olyanokat is, amit a kiszököttek, pl. Hantai Simon festettek, de ő más miatt is érdekes: nőszövetséget hoz létre a háború előtt, amerikai mintára. Az ott meglátogatott Tri Delta Club kései követőit mi a *Doktor Szösz*-filmekből ismerhetjük, és leginkább sisterhoodként, vagyis egymást segítő titkos nővéri szövetségként lehetne őket leírni. Egy ilyet alapított Kuvvári Bella is, aki közben a fiatal, jövedelem nélküli művészek fogait ingyen kezelte – hogy legyen mivel beleharapniuk a jövőbe. Gyűjteménye Pécsre került, ahogy Schadl János műveinek jelentős része is. Róla és a forrongó, 1919-es Budapestre tett utazásáról is olvashatnak, akárcsak egy nagybányai művészcsalád tagjainak szétszórattatásáról – volt, aki Erdélyben maradt annak elcsatolása után is, és voltak, akik átjöttek Budapestre vagy mentek innen is tovább a Szabad Európába. Turáni kerámiákat is mutatunk, ha lehet így hívni azokat a Gorka-vázákat, amelyeket a honfoglalás kori sírokban talált edények és más keleti motívumok ihlettek, illetve egy olyan tervezőt, akinek a nevéhez a hatvanas-hetvenes évek mára már kultikussá vált tárgyai fűződnek. És a kortársak felé haladva: írunk a brit Grayson Perryről, aki vázaformát is használ műveiben, bár főműve inkább ő maga. Interjút közlünk Bullás Józseffel, aki a pécsi egyetemen tanít festészetet, és beszámolunk a Rigai Biennáléről, amelynek címe jó végszó akkor, amikor nem tudjuk, apokaliptikus időkben élünk-e, vagy esetleg „hirtelen minden virágba borul”, mint egy másik kiállításon, Madrid kristálypalotájában. Mindenesetre az úgynevezett Attenborough-generáció okot ad a reménykedésre.

Főszerkesztő:

Topor Tünde
topor@artmagazin.hu

Képszerkesztő:

Szilágyi Róza Tekla
szilagyi.roza.tekla@artmagazin.hu

Korrektúra:

Lépcold Zsanett
Lukács Annabella

Lapterv:

Horváth Csilla

Borító:

L² – l2studio.co

Lapigazgató:

Tormási Anita
tormasi@artmagazin.hu

Stratégia:

Winkler Nóra

Lapunk szerzői:

Fáy Miklós, Gát János, Lépcold Zsanett, Martos Gábor, Mélyi József, Rieder Gábor, Szijártó Zsolt, Szilágyi Róza Tekla, Tardos János, Topor Tünde, Urbán Nóra, Vadas József, Winkler Nóra

Felelős kiadó:

Einspach Gábor
einspach@artmagazin.hu

Kiadja az Artmagazin Kft.

1061 Budapest, Paulay Ede u. 55.
+36 30 560 93 29, info@artmagazin.hu

Nyomdai munkák: Pauker Nyomdaipari Kft.
CTP szaktanácsadás: Miklós Árpád

Terjesztés:

Árusítás a Lapker Zrt. országos hálózatán keresztül, Relay, Inmedio kiemelt áruhelyein.

ISSN 1785-30-6

Előfizetés: elofizetes@artmagazin.hu

Címlapunkon:

Reigl Judit: *Ils ont soif insatiable de l'infini*
(*Csillapíthatlanul szomjazza a végtelent*),
1950–51, olaj, vászon, 109 x 97 cm,
Musée national d'art moderne,
Centre Pompidou, Párizs
© Le Fonds de dotation Judit Reigl /
HUNGART © 2020

Folyamatosan frissülő tartalmakért
látogassa meg az **ARTMAGAZIN Online-t**.

Artmagazin Online:

Lépcold Zsanett
Szilágyi Róza Tekla

www.artmagazin.hu

Topor Tünde

4

ARTANZIX

6

Kiállítás

Szilágyi Róza Tekla
AZ ATTENBOROUGH-GENERÁCIÓ

8

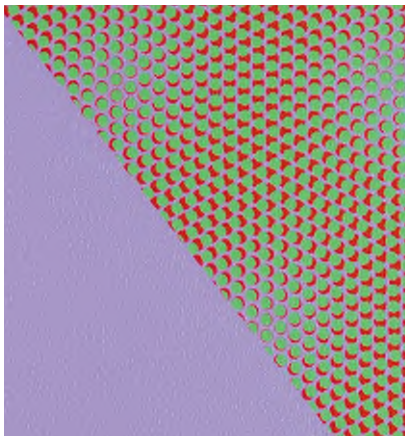
Biennálé

Mélyi József
HIRTELEN MÁS
A valóság és a 2. Rigai Biennálé

14

Interjú

Winkler Nóra
2020. SZEPTEMBER 4.
Bullás József-interjú

24

Élet/történet

Gát János
CSILLAPÍTHATATLANUL
SZOMJAZTA A VÉGTELENT
In memoriam Reigl Judit

34

Élet/történet

Tardos János
APÁM ÉS PICASSO

38

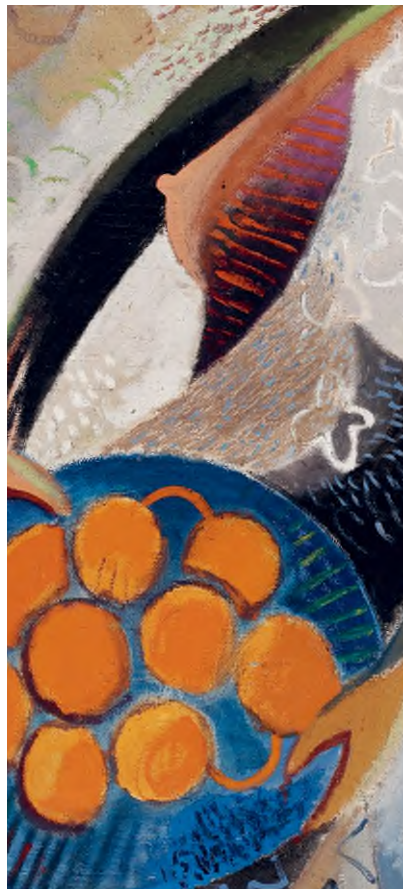
Tanulmány

Szijártó Zsolt
PERIFÉRIÁBÓL A CENTRUMBA
– CENTRUMBÓL A PERIFÉRIÁRA
Schadl Jánosról és A város
című festményéről

48

Gyűjtő/nő

Urbán Nóra
BROTHERLIKE SISTERHOOD
Kunvári Bella

56

Történet

Martos Gábor
NAGYBÁNYAI ANZIX
Adalékok egy művészcsalád
történetéhez

62

Gyorstalpaló

Szilágyi Róza Tekla
A FÉRFIASSÁG TRÓNFOSSZTÁSA
Grayson Perry-gyorstalpaló

66

Kerámia

Rieder Gábor
TURÁNI VÁZÁK, AVAGY AZ
IDEGENFORGALMI GONDOLAT

70

Dizájntörténet

Vadas József
BORZ KOVÁTS SÁNDOR
Egy legendás tervező a nagy
generációból

78

Fáy Miklós
ARTANZIX